

2.500 draaiuren per jaar levert dat 2.500 kilowattuur per jaar op. Een molen moet minstens twintig jaar probleemloos kunnen functioneren. Rekening houdend met onderhouds- en financieringskosten ligt de prijs per kilowattuur momenteel rond 8 eurocent. Die prijs ligt nu nog 60 procent boven de kosten van met conventionele centrales opgewekte stroom, maar binnen tien jaar moet windenergie volledige pariteit hebben bereikt. Als alle op de maatschappij afgewentelde milieukosten worden meegevoerd, zal windenergie nog beduidend eerder volledig concurrerend zijn.

De bijdrage die windenergie levert aan de totale elektriciteitsopwekking is nu al vele malen groter dan die van zonne-energie. Volgens de statistieken van de Global Wind Energy Council (GWEC) staan er momenteel wereldwijd windturbines met een gezamenlijke capaciteit van 185 GW, het zesvoud van de huidige 31 GW aan zonne-energiecapaciteit. In de twee achterliggende moeilijke jaren steeg de geïnstalleerde windenergiecapaciteit wereldwijd nog met gemiddeld 25 procent. Dit jaar begon de markt te haperen, maar groeide evenwel toch nog met 18 procent.

De vooruitzichten voor 2011 zijn door de geschetste onzekerheden en de nasleep van de financiële crisis wat gedrukt, maar blijven adembenemend voor de langere termijn. Voor 2015 gaat de GWEC in haar gematigd en meest waarschijnlijk geachte scenario uit van een mondiaal geïnstalleerde capaciteit van 460 GW, wat een groei van 20 procent per jaar impliceert. Voor 2020 respectievelijk 2030 wordt een capaciteit van 832 en 1.778 GW geprognoseerd.

Dat biedt geen onaardig perspectief voor de ruwweg honderd fabrikanten die de wereld van windturbines voorzien. Ondanks dit grote aantal is de markt minder gefragmenteerd dan op het eerste gezicht lijkt. De tien grootste bedrijven hebben een gezamenlijk marktaandeel van circa 80 procent. Het grootste bedrijf is nu nog met een aandeel van 16 procent het Deense Vestas, dat dicht op de voet gezeten wordt door General Electric. Chinese bedrijven zoals Sinovel, Goldwind en Dongfang groeien de laatste jaren flink door de grote prioriteit die de Chinese overheid geeft aan hernieuwbare energiebronnen. Samen hebben deze drie 23 procent van de markt in handen. Siemens komt de laatste jaren opzetten en richt zich vooral op offshore-turbines. Zijn marktaandeel ligt momenteel rond 6 procent.

De financiële crisis en de recessie zijn ook

aan de windenergiesector niet ongemerkt voorbijgegaan. Twee jaar geleden schreef ik op deze plek over Vestas en het Spaanse Gamesa. Beide bedrijven waren destijds zwaar geraakt, wat een reden was om ze tegen het licht te houden om te zien of niet van een te groot pessimisme sprake was. Vestas leek toen koopwaardig. Te vroeg, naar achteraf blijkt. Het aandeel raakte nog eens 30 procent van zijn koers kwijt. Naast problemen met financierbaarheid van investeringen in windenergie als gevolg van het opdrogen van bancaire krediet, heeft ook de op gang gekomen concurrentie van industriële reuzen zoals General Electric en Siemens de gespecialiseerde spelers in de sector parten gespeeld.

INVESTEREN IN OVERCAPACITEIT

Het Deense Vestas bouwt sinds 1977 turbines en verwierf op het moment dat de zorgen over het klimaat wereldwijd in gerichte maatregelen werden omgezet een dominante positie in de markt. Tot voor enkele jaren terug lag het wereldmarktaandeel boven de 30 procent. De afgelopen vier jaar is dit marktaandeel door de opkomst van concurrentie gehalveerd.

Met een markt die van 2004 tot 2009 met gemiddeld 35 procent per jaar groeide, had dit verlies aan marktaandeel geen direct zichtbare gevolgen voor de financiële gang van zaken. Onverstoord werd daarom vastgehouden aan de geplande capaciteitsuitbreiding. Zelfs nog dit jaar, toen duidelijk werd dat de malaise langer zou aanhouden, werd nog 15 procent meer medewerkers aangetrokken. De personeelsuitbreiding hield vooral verband met de expansie naar de Amerikaanse markt, waar Vestas in de staat Colorado naast service- en onderhoudsactiviteiten in 2010 ook de productie van windturbines ter hand ging nemen.

Onder invloed van de financiële crisis en de daaropvolgende recessie liepen in de loop van 2009 de binnenkomende orders met 50 procent terug. Vestas maakte zich daar aanvankelijk geen al te grote zorgen over, in de veronderstelling dat er sprake was van een kortstondige dip die snel zou worden opgeheven zodra de banken hun kredietverlening weer op orde zouden hebben. Dankzij een goed gevulde orderportefeuille kon het bedrijf in 2009 bovendien nog steeds zeer gunstige resultaten rapporteren. De nettowinst steeg met 13 procent